

Industriproduktionsindex 2013

NV0402

I denna beskrivning redovisas först allmänna och legala uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

A	Allmänna uppgifter	3
A.1	Ämnesområde	3
A.2	Statistikområde	3
A.3	SOS-klassificering	3
A.4	Statistikansvarig	3
A.5	Statistikproducent	3
A.6	Uppgiftsskyldighet	3
A.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	4
A.8	Gallringsföreskrifter	4
A.9	EU-reglering	4
A.10	Syfte och historik	4
A.11	Statistikanvändning	4
A.12	Uppläggning och genomförande	5
A.13	Internationell rapportering	5
A.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar	6
B	Kvalitetsdeklaration	7
B.0	Inledning	7
B.1	Innehåll	7
1.1	Statistiska målstorheter	7
1.1.1	Objekt och population	7
1.1.2	Variabler	7
1.1.3	Statistiska mått	7
1.1.4	Redovisningsgrupper	8
1.1.5	Referenstider	8
1.2	Fullständighet	8
B.2	Tillförlitlighet	8
2.1	Tillförlitlighet totalt	8
2.2	Osäkerhetskällor	8
2.2.1	Urval	8
2.2.2	Ramtäckning	9
2.2.3	Mätning	9
2.2.4	Svarsbortfall	9
2.2.5	Bearbetning	9
2.2.6	Modellantaganden	10

2.2.7	Prisindex.....	10
2.3	Redovisning av osäkerhetsmått.....	10
B.3	<i>Aktualitet</i>	10
3.1	Frekvens	10
3.2	Framställningstid.....	10
3.3	Punktlighet	11
B.4	<i>Jämförbarhet och sam användbarhet</i>	11
4.1	Jämförbarhet över tiden.....	11
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	12
4.3	Sam användbarhet med annan statistik	12
B.5	<i>Tillgänglighet och förståelighet</i>	13
5.1	Spridningsformer.....	13
5.2	Presentation	13
5.3	Dokumentation	13
5.4	Tillgång till primärmaterial	13
5.5	Uppl ysnings tjänster.....	13

A Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Näringsverksamhet

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Industriproduktionsindex

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS)

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100).

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation:

Postadress:

Besöksadress:

Kontaktperson:

Telefon:

Telefax:

E-post:

Statistiska centralbyrån

Box 24 300, 104 51 Stockholm

Karlavägen 100, Stockholm

Cecilia Westin

08-506 948 45

08-506 945 76

fornamn.efternamn@scb.se

A.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation:

Postadress:

Besöksadress:

Kontaktperson:

Telefon:

Telefax:

E-post:

Statistiska centralbyrån

Box 24 300, 104 51 Stockholm

Karlavägen 100, Stockholm

Cecilia Westin

08-506 948 45

08-506 945 76

fornamn.efternamn@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen om den officiella statistiken SFS 2001:99, förordning om den officiella statistiken SFS 2001:100 samt SCBs föreskrift SCB-FS 2013:6.

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Sekretess gäller för de uppgifter som lämnas in till undersökningen. Uppgifter som behövs för forskningsändamål kan dock efter särskild prövning komma att lämnas ut.

A.8 Gallringsföreskrifter

Gallring regleras enligt beslut från Riksarkivet. I dagsläget överförs primäruppgifterna till registret och registret bevaras i enlighet med RAMS 2007:64.

A.9 EU-reglering

Industriproduktionsindex omfattas av *Council Regulation (EC) no 1165/98, concerning short-term statistics.*

A.10 Syfte och historik

Statistiken skall månadsvis belysa förändringen i den ekonomiska aktiviteten inom industrin, såväl totalt som uppdelat på branscher.

Industriproduktionsindex (IPI) har funnits som självständig statistikgren hos SCB sedan 1968, men är idag en delprodukt i en större undersökning. År 1998 slogs nämligen de tre separata undersökningarna Industrins leverans- och orderläge, Industrins lager samt Industrins kapacitetsutnyttjande ihop till en undersökning, *Konjunkturstatistik för industrin*. IPI använder leveranser som huvudkälla och ingår därför som en del i Konjunkturstatistik för industrin.

Sedan starten 1968 har flera metodförändringar genomförts. Tidigare användes arbetade timmar och produktionsvolymen i större utsträckning för att skatta produktionen, men idag är leveranser den främsta källan. IPI beräknades också tidigare som ett fastbasindex, men från och med 2005 beräknas det som ett kedjeindex.

I samband med publiceringen av resultaten för oktober 2010 publicerades historiska tidsserier för IPI som räknats tillbaka till 1980. Ett urval av branscher som i SNI 2007 överensstämmer bakåt i tiden har räknats tillbaka.

A.11 Statistikanvändning

Statistiken används av myndigheter, enskilda företag och organisationer för branschstudier, marknadsanalyser och konjunkturbedömningar. Användare är främst Riksbanken, Konjunkturinstitutet, Finansdepartementet, EU:s statistikorgan Eurostat samt FN.

Inom SCB används uppgifter om industriproduktionen som underlag i Nationalräkenskapernas kvartalsvisa beräkningar av bruttonationalprodukten (BNP).

A.12 Uppläggning och genomförande

Det finns tre indatakällor till IPI. Huvudkällan är produktionsvärden som mäts med hjälp av uppgifter om leveranser, vilka fastprisberäknas med hjälp av prisförändringar. För några få branscher som stötvis producerar varor, t.ex. byggande av fartyg och båtar, används istället faktiska produktionsvolymerna eller uppgift om antal arbetade timmar. I dagsläget använder branscherna 07.1, 12, 17.11, 19 och 35.11 (SNI 2007) produktionsvolymerna som indatakälla, medan branscherna 07.2 och 30.1-4 (SNI 2007) använder arbetade timmar.

Uppgifter om leveranser samlas in via urvalsundersökningen Konjunkturstatistik för industrin. Rampopulationen definieras i mars varje år med hjälp av SCB:s företagsdatabas och omfattar företag inom näringsområdet *utvinning av mineral* och *tillverkningsindustri* med 10 anställda eller fler. Urvalet består av drygt 2 000 företag. Designen är stratifierat urval med obundet slumpmässigt urval inom strata, där stratifieringen görs med avseende på branschtillhörighet och företagsstorlek. Varje år i mars dras ett nytt urval där nya enheter inkluderas, samtidigt som ett antal enheter lämnar undersökningen.

Uppgifter om leveranser samlas in med hjälp av webb- och pappersblanketter. Granskning och eventuell rättning genomförs av inkomna uppgifter. Därefter skattas de totala leveransvärdena inom respektive bransch. Imputering används för att kompensera för både partiellt bortfall och objektsbortfall.

Uppgifter om prisförändringar, som används för att fastprisberäkna leveranser, hämtas från urvalsundersökningen Prisindex i producent- och importled. Uppgifter om arbetade timmar hämtas från urvalsundersökningen Konjunkturstatistik, löner för privat sektor. Uppgifter om produktionsvolymerna hämtas från undersökningen Månatlig bränsle-, gas- och lagerstatistik samt från enskilda företag och branschorganisationer.

Utifrån fastprisberäknade leveransnivåer, skattade nivåer av antal timmar och produktionsvolymerna beräknas en indexserie med kedjeindexmetoden, där uppgift om förädlingsvärden används som vikter vid indexberäkningen.

Varje månad publiceras statistiken i form av indextal, som speglar nivån på industriproduktionen i förhållande till referensåret 2010, dvs. genomsnittet av 2010 års indextal är 100. Statistiken publiceras på SCB:s webbplats i form av tabeller, diagram samt i Sveriges Statistiska Databaser (SSD). Uppgifterna publiceras senast en månad plus 10 dagar efter referensmånadens slut enligt gällande Eurostat-förordning.

A.13 Internationell rapportering

Rapportering av IPI sker varje månad till Eurostat. De uppgifter som skickas till

Eurostat omfattar kalenderkorrigerad, okorrigerad, säsongrensad samt trendskattad serie.

Uppgifter om industriproduktionens utveckling skickas även till FN varje månad.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

För närvarande pågår ett arbete med att samordna tre viktiga kortperiodiska undersökningar, Konjunkturstatistik för industrin, Omsättningsstatistik för tjänstesektorn och Varuhandelns lager. Målet är att den samordnade undersökningen ska driftsättas i april 2014. En samordnad undersökning för industri- och tjänstesektorn med avseende på bland annat urvalsdesign och estimation medför att Nationalräkenskaperna (NR) på SCB får ett bättre underlag med högre kvalitet till kvartalsberäkningarna av BNP.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

IPI mäter och redovisar månadsvis utvecklingen av produktionen för olika branscher inom näringsområdet *utvinning av mineral, tillverkningsindustri och försörjning av el, gas, värme och kyla* (SNI B-D). IPI bygger till stor del på material som samlas in via urvalsundersökningen Konjunkturstatistik för industrin (SNI B+C). Kvalitetsdeklarationen är därför främst inriktad på den del av undersökningen som berör insamlandet av uppgifter om leveranser.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

IPI redovisar i indexform volymutvecklingen i produktionen, såväl totalt som uppdelat på ett visst antal branscher och MIG-grupper, Main Industrial Groupings, vilka är industrins huvudgrupper. För att skatta produktionen används huvudsakligen uppgifter om leveranser som samlas in via en urvalsundersökning.

1.1.1 Objekt och population

Populationen består av verksamhetsenheter inom näringsområdet *utvinning av mineral och tillverkningsindustri*, SNI 05-08 och 10-33 (SNI 2007), som tillhör ett icke-finansiellt företag eller statligt affärsverk, sektorkod 110-120 (INSEKT 2000), och där företagsenheten har 10 anställda eller fler. Verksamhetsenheten är en branschmässigt avgränsad del av en företagsenhet.

Urvalsramen definieras i termer av företagsenheter. Därför är urvalsobjekt företagsenhet, medan undersökningsobjekt är verksamhetsenheterna inom utvald företagsenhet.

1.1.2 Variabler

Variabel är industriproduktion som skattas med hjälp av leveranser, produktionsvolym och arbetade timmar för industriarbetare.

1.1.3 Statistiska mått

IPI är volymindex som avser att mäta förändringen i den ekonomiska aktiviteten inom industrin, med utgångspunkt i termer av förädlingsvärdevolymer, mellan två perioder.

Förädlingsvärdevolymer kan ses som skillnaden i volymer mellan vad som slutligen produceras av varor och vad som behövs i förbrukning för att producera dessa varor. Dock är det svårt att mäta både produktions- och förbrukningsvolym på korttidsbasis. Det innebär att en annan volymförändring måste användas som approximation. Därför används huvudsakligen leveranser. I några

få branscher används istället produktionsvolymerna respektive arbetade timmar.

För att genomföra volymbereäkningar i IPI används index av Laspeyres typ. När man skapar ett volymindex mellan ett basår och ett aktuellt år så vägs enligt teorin kvantiteter för det aktuella året samman med priser från basåret och jämförs sedan med kvantiteter vägsda med priser från basåret. I IPI byts basåret ut varje år vilket resulterar i att priserna uppdateras varje år. Serien tas därför fram med hjälp av kedjeindexmetoden.

Resultaten redovisas i form av indextal med referensår 2010, dvs. genomsnittet av indextalen för år 2010 är 100.

1.1.4 Redovisningsgrupper

Resultaten redovisas fördelade på branschgrupper och aggregat enligt SNI2007, vanligtvis på 2-siffernivå men i några fall på en finare eller grövre nivå. Resultaten redovisas också enligt fem MIG-grupper.

1.1.5 Referenstider

Indextal beräknas primärt för månad och anger månadens produktionsläge i förhållande till den genomsnittliga produktionsnivån under 2010.

1.2. Fullständighet

IPI innefattar leveransuppgifter från företag i undersökningen konjunkturstatistik för industrin med minst 10 anställda. De branscher som ingår i undersökningen hör till näringsområdena *utvinning av mineral* och *tillverkningsindustri*.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Liksom i stort sett all statistik är även IPI behäftad med viss osäkerhet. IPI bygger på resultat från andra statistiska undersökningar och i avsnitt 2.2 görs en genomgång av urvalsundersökningen Konjunkturstatistik för industrins felkällor samt vilka konsekvenser det medför.

2.2 Osäkerhetskällor

Bland osäkerhetskällorna som beskrivs nedan bidrar förmodligen främst mättefelet till den osäkerhet som finns i statistiken.

2.2.1 Urval

Urvalsramen består av cirka 6 500 företagsenheter, medan stickprovsstorleken består av drygt 2 000 objekt. Eftersom statistiken är baserad på ett urval av objekt uppstår en avvikelse mellan observerat resultat och det resultat som man

skulle ha erhållit om en totalräkning gjorts. Någon uppskattning av osäkerhetsmarginaler görs i dagsläget inte.

2.2.2 *Ramtäckning*

Undertäckning utgörs av nyetablerade företag som vid urvalstillfället inte hunnit registrerats i företagsregistret. Övertäckning utgörs av de företag som är nedlagda, men som trots det fanns med i ramen vid urvalstillfället. Urvalet till konjunkturstatistik för industrin dras i mars varje år för att fånga upp de företagsförändringar som skett vid årsskiftet. Uppgifterna i rampopulationen vad gäller bransch och antal anställda är då i de flesta fall två år gamla.

2.2.3 *Mätning*

Funktionellt avgränsade industriverksamheter inom utvalda företagsenheter ska rapportera uppgifter om leveranser. En företagsenhet som ingår i urvalet måste således ha åtminstone ett industriarbetsställe och det är endast den industriella verksamheten som ska rapporteras.

När företagen ska rapportera leveranser som avser industriomsättning finns en risk att företaget redovisar periodens totala omsättning beroende på att företaget inte kan särskilja industriverksamhet från övrig verksamhet. Framför allt mindre företag kan uppleva det problematiskt att särredovisa industriverksamhet från övrig verksamhet.

Eftersom många företag, främst mindre, inte har datasystem som stöder månadsrapportering av leveranser görs antaganden om att mätfel finns i statistiken. Även feltolkningar av anvisningar leder till mätfel.

2.2.4 *Svarsbortfall*

Bortfallet i undersökningen konjunkturstatistik för industrin, som står för den största delen av bidraget till IPI, är omkring 20 procent ej inkomna svar under en normalmånad.

Det finns en risk att bortfallet leder till en systematisk under- eller överskattning av statistiken. Imputering används i syfte att försöka kompensera för bortfallsfelet.

2.2.5 *Bearbetning*

Uppgifter om leveranser samlas in med hjälp av blanketter. Omkring 98 procent av de inkomna svaren lämnas via den elektroniska webbblanketten (SIV), medan resterande del inkommer via pappersblanketter vilka registreras manuellt.

I samband med dagliga överföringar från SIV slussas de formellt korrekta uppgifterna direkt till produktionsdatabasen. Uppgifter som har något fel, exempelvis summeringsfel och negativa värden, skrivs till en fellogg och rättas

manuellt.

Efter att uppgifterna registrerats i produktionsdatabasen granskas de. Till detta används ett specialutformat granskningsprogram, SELEKT. Med hjälp av SELEKT görs en bedömning av observationens avvikelser från ett, utifrån tidigare lämnade observationer för samma enhet, förväntat värde. Detta vikts sedan med den effekt värdet skulle ha om det faktiskt är fel. Varje observation får genom detta förfarande en poäng. Sedan görs granskningen utifrån den prioriteringsordning som poängerna skapar, det vill säga högst poäng granskas först. Misstänkta fel följs upp med återkontakter i form av telefonsamtal och e-post.

En slutlig granskning görs på aggregerade branschdata före publicering i samband med att de tre indatakällorna (arbetade timmar, leveranser och produktionsvolym) har aggregerats.

2.2.6 *Modellantaganden*

IPI påverkas av modellantaganden.

Det huvudsakliga modellantagandet som görs i IPI är att förädlingsvärde approximeras med produktion. Eftersom det på korttidsbasis även är svårt för uppgiftslämnarna att lämna uppgift om produktion så approximeras vidare produktion med leveranser, arbetade timmar eller produktionsvolym, där bransch styr vilken av dessa tre variabler som används.

2.2.7 *Prisindex*

För att erhålla indextal för redovisningsbrancherna i fasta priser används prisindex på beräkningsbranchnivå från undersökningen Prisindex i producent och importled för hemma- respektive exportmarknaden. Kvaliteten och precisionen på dessa prisindex påverkar således de slutliga indextalen för IPI. Kvaliteten påverkas negativt av att det för ett fåtal beräkningsbrancher och år saknas prisindex vilket medför att dessa skattas.

2.3 **Redovisning av osäkerhetsmått**

Ingen redovisning av osäkerhetsmått görs.

B.3 **Aktualitet**

3.1 **Frekvens**

Uppgifter om leveranser, arbetade timmar och produktionsvolym samlas in varje månad.

3.2 **Framställningstid**

IPI publiceras kl 09:30 senast en månad plus 10 dagar efter månadens slut, med undantag av referensmånad juni som publiceras något senare. Förskjutningen

beror på svårigheter att samla in uppgifter under sommarmånaderna.

När IPI för en ny månad publiceras revideras också indexet för tidigare månader. Normalt revideras materialet fem månader bakåt med undantag för referensmånaderna juni och juli då materialet revideras sex respektive sju månader. Det beror i huvudsak på att nya respektive reviderade uppgifter har inkommit. De kalenderkorrigerade, säsongrensade och trendskattade uppgifterna revideras från januari 2000 och framåt vid varje publiceringstillfälle.

3.3 Punktlighet

Publicering sker enligt en på förhand fastställd publiceringsplan.

B.4 Jämförbarhet och sam användbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Något som är betydande för jämförbarheten över tiden är de förändringar av näringsgrensindelning som gjorts under åren. Exempelvis användes indelningen SNI 2002 från 2002 till 2008, medan från 2009 beräknas och redovisas statistiken enligt SNI 2007. Tidsserier finns dock tillbakaräknade till 2000 i SNI 2007, vilket ändå möjliggör jämförbarhet under en viss tidsperiod.

Övergången till SNI 2007 innebar bland annat att branscherna *Annan förlagsverksamhet* samt *Återvinningsindustrin* inte längre ingår i industrinäringen.

Andra metodförändringar som kan ha betydelse för jämförbarheten över tiden är övergången från fastbasindex till kedjeindex som gjordes 2005. Sedan starten 1968 har man succesivt övergått från att använda produktionsvolym och arbetade timmar till att numera i största utsträckning använda leveranser som approximation för produktion. Den senaste större förändringen avseende detta gjordes 2008 och sammanfattas nedan.

Användning av produktionsvolym:

År 1990-2007 SNI 2002

SNI_13_1
SNI_15_1
SNI_15_51
SNI_15_83
SNI_16
SNI_20_1
SNI_21_11
SNI_21_12
SNI_23_2
SNI_26_11_13

SNI_27_1_3
SNI_27_4_5
SNI_40_1

**År 2008-
SNI 2007** (Motsvarande bransch i SNI 2002)

SNI_07_1 (SNI_13_1)
SNI_12 (SNI_16)
SNI_17_11 (SNI_21_11)
SNI_19 (SNI_23_2)
SNI_35_11 (SNI_40_1)

Användning av arbetade timmar:

**År 1990-2007
SNI 2002**

SNI_10
SNI_13_2
SNI_15_81_82
SNI_23_3
SNI_29_6
SNI_31_1
SNI_35_1
SNI_35_2_3_5
SNI_37

**År 2008-
SNI 2007** (Motsvarande bransch i SNI 2002)

SNI_07_2 (SNI_13_2)
SNI_30_1-4 (SNI_35_1 + SNI_35_2_3_5)

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

IPI omfattas av en EU-förordning som anger hur indexet skall beräknas. Därför torde möjligheten att jämföra statistiken med motsvarande inom andra EU-länder vara god.

4.3 Samanvändbarhet med annan statistik

Statistiken är jämförbar med industrins leverans- och orderläge eftersom leveransuppgifter används i båda statistikprodukterna.

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Varje månad publiceras statistiken på SCB:s webbplats i form av tabeller, diagram samt i Sveriges Statistiska Databaser (SSD). Uppgifterna publiceras senast en månad plus 10 dagar efter referensmånadens slut enligt gällande Eurostat-förordning.

I samband med varje publicering skrivs ett pressmeddelande som innehåller den viktigaste informationen om industriproduktionens utveckling den senaste perioden. Pressmeddelandet publiceras på SCB:s webbplats. Ett mer kortfattat pressmeddelande skickas till olika nyhetsbyråer. Uppgifter om industriproduktionen skickas även varje månad till Eurostat samt till FN.

5.2 Presentation

Framgår av publiceringen.

5.3 Dokumentation

Dokumentation om undersökningen finns tillgänglig i form av BaS, Beskrivning av statistiken, samt SCBDOK, Dokumentation av statistiken. Information om de slutgiltiga observationsregistren lagras i SCB:s databas MetaPlus. Samtlig dokumentation finns att tillgå på SCB:s webbplats.

5.4 Tillgång till primärmaterial

Mikrodata som gör identifikation av objekt möjligt lämnas inte ut. SCB utför på beställning specialbearbetningar av primärmaterial från tidigare undersökningar. Forskare, utredare, m fl. kan efter prövning få tillgång till avidentifierat uppgiftsmaterial för egen bearbetning.

5.5 Upplysningstjänster

Vid frågor om statistiken kontakta:

Cecilia Westin

Telefon 08-506 948 45

Sofie Lord

Telefon 08-506 945 87

e-mail fornamn.efternamn@scb.se alternativt konjind@scb.se.